

מסורת הש"ס

(א) לשון מנואל רש"י, (ב) נסוטה ט.א. (ג) ירמיה טו. פ"ש סוטה יג.א. (ד) י"מ האזנה. (ה) נ"ל רב יהודה, (ו) [בראשית מ],

הגהות הב"ח

(א) גמ' והיא כפירת הגיע זמן כ"ל ומיות עלתה נכח נמחק: (ב) רש"י נכח נמחק: (ג) רש"י ד"ה ואומר וכו' את כל העמים: (א) ד"ה הבו הד"א עם ד"ה ואקחה שלום כל"ל ומיות את נמחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' צבי כשתא דמותי אפתא. י"ב ע"י ערוך ערך אפתא: [ב] רש"י ד"ה שלום מות לא תפסדו. י"ב ע"י עשרה מאמרות מאמר חקור דין חלק ג' פ"א דף קג ע"א תפסד להו לכולהו שלום וע"י יפה תואר צ"י וימי דף תכ"ה עמוד ד' ויפה מראה פ"א דר"ה דף ז"ו ע"א ופ"ב דע"ו דף ק"ז ע"ב:

מוסף רש"י

ג'. כוסות. בחלומו של שר המשקים (סוטה טו.). בימי פרעה נבה. נכח נבדלנדר מן ככל להכות את חן מרים (שם). עם כל העובדי כוכבים. ליתום המשח (שם).

כיון דאסיביז רשוא. להזכיר דכבר הזכירוהו בקדוש שלש מיצות של שבת: **אסיביז**. רשותא לאדכוריה להדיא: **וישר אל מלאך**. מקרא הוא בתרי עשר: **ויוכל איני יודע**. על אי זה מהם הוא אומר ויוכל שנלח ונעשה שר אם יעקב למלאך והכי קאמר וישר יעקב אל מלאך ויוכל יעקב או הכי קאמר וישר אל יעקב מלאך כלומר נשמר לעומתו המלאך ויוכל המלאך ונלחו: **נשהוא אומר כי שרים**. ותוכל הוי יעקב נלחו למלאך: **שרים עם אלהים**. נשיא שבארץ ישראל שסמוכים הם ונקראים אלהים עד האלהים יצא דבר שניהם (שמות כב) ועם אנשים ראש הגולה: **ונגפן**. ישראל נמשלו לגפן דכתיב גפן ממנרים תסיע (תהלים פ): **שרי גאים**. עשירים וקרוצים למלכות: **אלו ג' שרי גוים**. מלאכים: **עלטה נלח**. חזון נן כל כך כשריגים שהם ענפים קשים: **אלו פרחי כהונה**. המשרתים בקדש: **צמחנות**. שנתן הקצ"ה לישראל: **אלו הצנונים**. שהכניסן לארץ טובה ומלאה פירות ומציאין ממנה כזורים צפריחת גמר בשולם: **הגיע זמנו**. לנלח מכאן ולפירות ולרבות: **עלטה נלח**. עלתה זמן הנלח להזות דס נלחן של מנרים: **ג' כוסות**. צספור החלום וכוס פרעה וגו':

זימי פרעה נכה. שהמריצה נצודק נלך דכתיב (ירמיה מו) לנח נצודק נלך מלך צבל וגו': **אומה זו**. ישראל: **נמשלה כגפן**. גפן ממנרים תסיע: **ומורום שהם אלו צעלי צמים**. דמה הזמורה הזו מוציאה לנולצין ועלים ופרי והוא עיקר הגפן כך צעלי צמים גומלי חסד ומחזיקים ידי עניים ומפזרים ממונם למלכות צבדיל אחיהם ומתקיימים על ידס: **עלין**. שצגפן סובלין הרוח ומגניס על הששכולות שלא יכס שרצ ושמש ורוחות כך עמי הארץ חורשין חורשין וקוצרין מה שתלמידי חכמים אוכלים: **קנוקנוס**. ודייל"ש דלח חזו למדי: **ואכרה לי**. הקצ"ה אומר קניתי לי ישראל צט"ו צניסן צשביל הצדיקים: **אשר כרים לי**. קניתי כדאמר' צפ"ק דסוטה (דף יג.) דיעקב צונה מעשו: **לרור הכסף**. בחלק (סנהדרין דף יז:) מפרשין ליה צלדיקים דשלחו ליה עמון ומואב לנצודק נלך כדשמעו לנציאים דאימתנא צחורצנה תא אחרציניהו שלח להו מסתפינא מאלההון שלחו ליה כי אין האיש צניתי שלח להו בקריבא אחי שלחו ליה הלך בדרך למרחוק שלח להו איכא צדיקי דצעי רחמי שלחו ליה לרור הכסף לקח צידו צדיקים שבהם המיתס: **חומר**. שלשים סאין: **לתך**. ט"ו סאין: **כאן**. צצבל: **ורוצייהו**. לצדיקי דארץ ישראל:

אפתא. יציע: **ואומר אליהם**. צנצואת זכריה כתיב גבי עובדי כוכבים ואקח את מקלי את נועם ואגדע אותו להפר את צניתי אשר כרתי את (י) העמים ואומר אליהם וגו': **הבו שרי**. החזירו לי את הצדיקים שהייתם מקצלים עליהם שכר וישקלו וגו' (י): **ואקח את שלשים הכסף**. ונקצעו אותם צדיקים לדורות צישראל: **אל ציס ה'**. צארץ ישראל: **שלשים מואם**. לא תתפרשו ב| ומהלא הוא דקא יליף: שאין

גיד הנשה פרק שביעי חולין

צב.

תורה אור השלם

- וַיֵּשֶׁר אֶל מִלֹּאךְ וַיִּכַּל כְּבֹה וַיִּתְחַנֵּן לוֹ בֵּית אֵל יִמְצָאנוּ וְשֵׁם יְדִבְרִי עֲמֹנָה: הוֹשֵׁעַ יב ה
- וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שִׁמְךָ בִּי אִם יִשְׂרָאֵל בִּי שְׂרִית עִם אֱלֹהִים וְעַם אֲנָשִׁים וְתוֹכֵל: בראשית לב כט
- וַיִּגְּפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים וְהָיָא כְּפִרְתָּא עֲלֵתָה צִנְחָא הַבְּשִׁילוֹ אֲשַׁבְּלִיתָה עֲנָבִים: בראשית מ י
- נִפְּן מִמְּצָרִים תִּסִּיעַ תִּגְרַשׁ גּוֹיִם וְתִסְעָה: תהלים פ ט
- וּבְגִי יִשְׂרָאֵל פְּרוֹ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֹאד מֹאד וְתִקְוָא הָאָרֶץ אָחֻב: שמות א ז
- פִּרְיָה דְרִכְתִּי לְבָדִיד וּמַעֲמִים אֵין אִישׁ אֲתִי וְאֲדִירָבם בֹּאפִי וְאַרְמָסִם בְּחֻמָּתִי וְזֵו נִצְחָם עַל בְּגִידִי וְכָל מַלְבוּשִׁי אֲנֶאֱלָתִי: ישעיהו סג ג
- וְאֶבְרָהָ לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי כֶּסֶף וְחֹמֶר שְׁעָרִים וְלֶחֶף שְׁעָרִים: וְהוֹשֵׁעַ ג ב
- אֲבִי הַשְּׂבִיעֲנִי לְאֹמֶר הַזֶּה אֲבִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר בְּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שְׁמָה תִּקְרָבִי וְעֵתָה אֶעֱלֶה אֶא וְאֶקְבְּרָה אֵת אָבִי וְאֶשׁוּבָה: בראשית ג ה
- צָרוּר הַכֶּסֶף לִקְחָ בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵּיתוֹ: משלי ז כ
- וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלִי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל הַיּוֹצֵר אֲדָר הַיָּקָר אֲשֶׁר יִקְרָתִי מַעֲלִיָּהִם וְאֶקְחָה שְׁלִשִׁים הַכֶּסֶף וְאֶשְׁלֶיךָ אֲתוֹ בֵּית יְיָ אֶל הַיּוֹצֵר: זכריה יא יג
- וְאָמַר אֱלִיהֶם אִם טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הַבּו שְׂכָרִי וְאִם לֹא חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֵת שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כֶּסֶף: זכריה יא יב

- וְהוֹשֵׁעַ ג ב
- אֲבִי הַשְּׂבִיעֲנִי לְאֹמֶר הַזֶּה אֲבִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר בְּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שְׁמָה תִּקְרָבִי וְעֵתָה אֶעֱלֶה אֶא וְאֶקְבְּרָה אֵת אָבִי וְאֶשׁוּבָה: בראשית ג ה
- צָרוּר הַכֶּסֶף לִקְחָ בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵּיתוֹ: בראשית ז כ
- וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלִי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל הַיּוֹצֵר אֲדָר הַיָּקָר אֲשֶׁר יִקְרָתִי מַעֲלִיָּהִם וְאֶקְחָה שְׁלִשִׁים הַכֶּסֶף וְאֶשְׁלֶיךָ אֲתוֹ בֵּית יְיָ אֶל הַיּוֹצֵר: זכריה יא יג
- וְאָמַר אֱלִיהֶם אִם טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הַבּו שְׂכָרִי וְאִם לֹא חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֵת שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כֶּסֶף: זכריה יא יב

- וְהוֹשֵׁעַ ג ב
- אֲבִי הַשְּׂבִיעֲנִי לְאֹמֶר הַזֶּה אֲבִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר בְּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שְׁמָה תִּקְרָבִי וְעֵתָה אֶעֱלֶה אֶא וְאֶקְבְּרָה אֵת אָבִי וְאֶשׁוּבָה: בראשית ג ה
- צָרוּר הַכֶּסֶף לִקְחָ בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵּיתוֹ: בראשית ז כ
- וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלִי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל הַיּוֹצֵר אֲדָר הַיָּקָר אֲשֶׁר יִקְרָתִי מַעֲלִיָּהִם וְאֶקְחָה שְׁלִשִׁים הַכֶּסֶף וְאֶשְׁלֶיךָ אֲתוֹ בֵּית יְיָ אֶל הַיּוֹצֵר: זכריה יא יג
- וְאָמַר אֱלִיהֶם אִם טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הַבּו שְׂכָרִי וְאִם לֹא חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֵת שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כֶּסֶף: זכריה יא יב

לְעוֹי רש"י

וידייל"ש [וידייל"ש].

קנוקנות.

רבינו גרשום

הדר וירועיז כל בני אלהים: אלו שלשה שרי גוים כו'. כלומר גוים כשרין כגון אדרכן דשמשיה לרב: הבשילו אשכולותיה ענבים אלו הנסכים. וגם הם היו מתנה לגבי מזבח: וכן הוא אומר ויו צנחם על בגדי. נצה דורש צנחם: שלש כוסות האמורין במצרים. וכוס פרעה בידי וגו': אומה זו כגפן נמשלה. כלומר ישראל: קנוקנות. סופי ענבים שהם ענבים קשים: שאלמלא עלייה. כלומר שתורשין וזורעין שאלמלא כן רעב יבא בעולם: חומר שעורים ולתן שעורים. חומר שלשים סאה לתן ט"ו סאין ואלו הן סך הכל מ"ה סאין ואותם מ"ה סאין אלו מ"ה צדיקים: דתותי אפתא. אָפְתָרְיִן בלע"ז: ואומר אליהם אם טוב בעיניכם הבו שכרי:

ברוך אופנים הוא דאמרי ל"ה. אכל קדוש אומרים שרפים כדכתיב (ישעיה ו) שרפים עומדים ממעל לו וגו' וכתיב צמריה וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש וכו' ומה שאלו אומרים בתפלת יוצר והאופנים וחיות הקדש כו' דחיות נמי אומרים ברוך דעדיפי משרפים וקרא נמי מוכח דחיות ואופנים אומרים ברוך דצמר קרא דצרוך כתיב וקול כנפי חיות משיקות אשה אל אחותה וקול האופנים לעומתם קול רעש גדול וצכל דוכתא משמע דהאופנים צמר חיות גרידי דכתיב (יחזקאל ה) וצלבת החיות ילכו האופנים אללם ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים וכתיב נמי כי רוח החיה צאופנים ואס תאמר דילפינן השתא לפירוש זה דחיות דשרפים אין הכל אחד וצפרק אין דורשין (מגינה דף יג:) אומר פסוק אחד אומר שש כנפים לאחד ופסוק אחד אומר ארבע כנפים לאחד ומאי קושיא הא האי קרא דשש כנפים צשרפים כתיב והאי צחיות כתיב וי"ל דמסתבר ליה שאין משונים צננפיהם וכה"ג פריך צפ' צא לו (יומא דף עב:) כתיב ועשית לך ארון עץ וכתיב ועשו ארון עצי שטים אע"פ שהיה ארון אחר מסתמא כמו שהיה זה כך היה זה וכן בהמוכר פירות (צ"ב דף טז.) למ"ד פניהם איש אל אחי והכתיב ופניהם אל הצית מכרוצים של שלמה אכרוצים של משה פריך דמסתמא לא נשתנו זה מזה:

חילמא

אלא מה שעתיד להיות אלא גפן זה תורה שלשה שריגים אלו משה ואהרן ומרים והיא כפורחת עלתה נצה אלו סנהדרין הבשילו אשכולותיה ענבים אלו הצדיקים שבכל דור ודור אמר ר"ג עדיין צריכין אנו למודעי דמוקים ליה כוליה בחד מקום רבי אלעזר המודעי אומר גפן זה ירושלים שלשה שריגים זה מקדש מלך וכהן גדול והיא כפורחת עלתה נצה אלו פרחי כהונה הבשילו אשכולותיה ענבים אלו נסכים רבי יהושע בן לוי מוקים לה במתנות דאמר ר' יהושע בן לוי גפן זו תורה שלשה שריגים זה באר עמוד ענן ומן והיא כפורחת עלתה נצה אלו הבכורים הבשילו אשכולותיה ענבים אלו נסכים רבי ירמיה בר אבא אמר גפן אלו ישראל וכן הוא אומר ⁣וּגִפְן מִמְּצָרִים תִּסִּיעַ שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים אֶלֹ שְׁלֹשָׁה רִגְלִים שִׁישְׂרָאֵל עוֹלִין בָּהֶן בְּכָל שָׁנָה וּשְׁנָה וְהִיא כְּפּוֹרַחַת (ב) עלתה נצה הגיע זמנן של ישראל לפרות ולרבות וכן הוא אומר ⁣וּבְגִי יִשְׂרָאֵל פְּרוֹ וַיִּשְׂרְצוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֹאד מֹאד וְתִקְוָא הָאָרֶץ אֲחֻב (שמות א) נצה הגיע זמנן של ישראל ליגאל וכן הוא אומר ⁣וְיִזְ נִצְחָם עַל בְּגִדִי וְכָל מַלְבוּשִׁי (אגאלתי הבשילו אשכולותיה ענבים הגיע זמנה של מצרים לשנות כום התרעלה והיינו דאמר רבא ⁣שְׁלֹשָׁה כּוֹסוֹת הָאֱמוּרוֹת בְּמִצְרַיִם לְמָה אֶחָד שִׁשְׁתָּה בִּימֵי מֹשֶׁה וְאֶחָד שִׁשְׁתָּה בִּימֵי פְרֹעֶה נִכְה וְאֶחָד שִׁעֲתִידָה לִשְׁתוֹת עִם כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים אִמֶּר לִיָּה רַבִּי אַבְרָא לְרַבִּי יִרְמְיָה בְּרַ אַבָּא כִּי דְרִישׁ לְהוּ רַב לְהִנִּי קְרָאִי בְּאַגְדָתָא כּוּוּתָךְ דְּרִישׁ לְהוּ אִמֶּר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לִקְיִשׁ אֹמְרָה זֹו כִּגְפֵן נִמְשָׁלָה זְמוּרוֹת שְׁבָה אֱלוֹ בְעָלִי בְתִים אֲשִׁכּוּלוֹת שְׁבָה אֱלוֹ תַלְמִידֵי חֲכָמִים עֲלִין שְׁבָה אֱלוֹ עָמִי הָאֶרֶץ קְנוֹקְנוֹת שְׁבָה אֱלוֹ רִיקְנִים שְׁבִישְׂרָאֵל וְהֵינּוּ דִשְׁלַחוּ מֵתָם לִיבְעֵי רַחֲמִים אִיתְכַּלִּיא עַל עֲלִיא דֹאִילְמָלֹא עֲלִיא לֹא מִתְקִימִין אִיתְכַּלִּיא ⁷וְאִכְרָה לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי כֶסֶף א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק ⁸אין בירה אלא לשון מכירה שנאמר ⁣בְּקִבְרִי אֲשֶׁר בְּרִיתִי לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי זֶה ט"ו בָּנִים שָׁבוּ נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים כֶּסֶף אֱלוֹ צִדִּיקִים וְכֵן הוּא אֹמֶר ⁣צָרוּר הַכֶּסֶף לִקְחָ בְּיָדוֹ חֹמֶר שְׁעוּרִים וְלִתְךְ שְׁעוּרִים אֱלוֹ מ"ה צִדִּיקִים שֶׁהָעוֹלָם מִתְקַיֵּים בָּהֶם וְאִינִי יוֹדַע אִם שְׁלִשִׁים כָּאֵן וט"ו ⁣בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאִם שְׁלִשִׁים (אגאלתי הבשילו אשכולותיה ענבים הגיע זמנה של מצרים לשנות כום התרעלה והיינו דאמר רבא ⁣שְׁלֹשָׁה כּוֹסוֹת הָאֱמוּרוֹת בְּמִצְרַיִם לְמָה אֶחָד שִׁשְׁתָּה בִּימֵי מֹשֶׁה וְאֶחָד שִׁשְׁתָּה בִּימֵי פְרֹעֶה נִכְה וְאֶחָד שִׁעֲתִידָה לִשְׁתוֹת עִם כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים אִמֶּר לִיָּה רַבִּי אַבְרָא לְרַבִּי יִרְמְיָה בְּרַ אַבָּא כִּי דְרִישׁ לְהוּ רַב לְהִנִּי קְרָאִי בְּאַגְדָתָא כּוּוּתָךְ דְּרִישׁ לְהוּ אִמֶּר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לִקְיִשׁ אֹמְרָה זֹו כִּגְפֵן נִמְשָׁלָה זְמוּרוֹת שְׁבָה אֱלוֹ בְעָלִי בְתִים אֲשִׁכּוּלוֹת שְׁבָה אֱלוֹ תַלְמִידֵי חֲכָמִים עֲלִין שְׁבָה אֱלוֹ עָמִי הָאֶרֶץ קְנוֹקְנוֹת שְׁבָה אֱלוֹ רִיקְנִים שְׁבִישְׂרָאֵל וְהֵינּוּ דִשְׁלַחוּ מֵתָם לִיבְעֵי רַחֲמִים אִיתְכַּלִּיא עַל עֲלִיא דֹאִילְמָלֹא עֲלִיא לֹא מִתְקִימִין אִיתְכַּלִּיא ⁷וְאִכְרָה לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי כֶסֶף א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק ⁸אין בירה אלא לשון מכירה שנאמר ⁣בְּקִבְרִי אֲשֶׁר בְּרִיתִי לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי זֶה ט"ו בָּנִים שָׁבוּ נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים כֶּסֶף אֱלוֹ צִדִּיקִים וְכֵן הוּא אֹמֶר ⁣צָרוּר הַכֶּסֶף לִקְחָ בְּיָדוֹ חֹמֶר שְׁעוּרִים וְלִתְךְ שְׁעוּרִים אֱלוֹ מ"ה צִדִּיקִים שֶׁהָעוֹלָם מִתְקַיֵּים בָּהֶם וְאִינִי יוֹדַע אִם שְׁלִשִׁים כָּאֵן וט"ו ⁣בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאִם שְׁלִשִׁים (אגאלתי הבשילו אשכולותיה ענבים הגיע זמנה של מצרים לשנות כום התרעלה והיינו דאמר רבא ⁣שְׁלֹשָׁה כּוֹסוֹת הָאֱמוּרוֹת בְּמִצְרַיִם לְמָה אֶחָד שִׁשְׁתָּה בִּימֵי מֹשֶׁה וְאֶחָד שִׁשְׁתָּה בִּימֵי פְרֹעֶה נִכְה וְאֶחָד שִׁעֲתִידָה לִשְׁתוֹת עִם כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים אִמֶּר לִיָּה רַבִּי אַבְרָא לְרַבִּי יִרְמְיָה בְּרַ אַבָּא כִּי דְרִישׁ לְהוּ רַב לְהִנִּי קְרָאִי בְּאַגְדָתָא כּוּוּתָךְ דְּרִישׁ לְהוּ אִמֶּר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לִקְיִשׁ אֹמְרָה זֹו כִּגְפֵן נִמְשָׁלָה זְמוּרוֹת שְׁבָה אֱלוֹ בְעָלִי בְתִים אֲשִׁכּוּלוֹת שְׁבָה אֱלוֹ תַלְמִידֵי חֲכָמִים עֲלִין שְׁבָה אֱלוֹ עָמִי הָאֶרֶץ קְנוֹקְנוֹת שְׁבָה אֱלוֹ רִיקְנִים שְׁבִישְׂרָאֵל וְהֵינּוּ דִשְׁלַחוּ מֵתָם לִיבְעֵי רַחֲמִים אִיתְכַּלִּיא עַל עֲלִיא דֹאִילְמָלֹא עֲלִיא לֹא מִתְקִימִין אִיתְכַּלִּיא ⁷וְאִכְרָה לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי כֶסֶף א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק ⁸אין בירה אלא לשון מכירה שנאמר ⁣בְּקִבְרִי אֲשֶׁר בְּרִיתִי לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי זֶה ט"ו בָּנִים שָׁבוּ נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים כֶּסֶף אֱלוֹ צִדִּיקִים וְכֵן הוּא אֹמֶר ⁣צָרוּר הַכֶּסֶף לִקְחָ בְּיָדוֹ חֹמֶר שְׁעוּרִים וְלִתְךְ שְׁעוּרִים אֱלוֹ מ"ה צִדִּיקִים שֶׁהָעוֹלָם מִתְקַיֵּים בָּהֶם וְאִינִי יוֹדַע אִם שְׁלִשִׁים כָּאֵן וט"ו ⁣בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאִם שְׁלִשִׁים (אגאלתי הבשילו אשכולותיה ענבים הגיע זמנה של מצרים לשנות כום התרעלה והיינו דאמר רבא ⁣שְׁלֹשָׁה כּוֹסוֹת הָאֱמוּרוֹת בְּמִצְרַיִם לְמָה אֶחָד שִׁשְׁתָּה בִּימֵי מֹשֶׁה וְאֶחָד שִׁשְׁתָּה בִּימֵי פְרֹעֶה נִכְה וְאֶחָד שִׁעֲתִידָה לִשְׁתוֹת עִם כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים אִמֶּר לִיָּה רַבִּי אַבְרָא לְרַבִּי יִרְמְיָה בְּרַ אַבָּא כִּי דְרִישׁ לְהוּ רַב לְהִנִּי קְרָאִי בְּאַגְדָתָא כּוּוּתָךְ דְּרִישׁ לְהוּ אִמֶּר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לִקְיִשׁ אֹמְרָה זֹו כִּגְפֵן נִמְשָׁלָה זְמוּרוֹת שְׁבָה אֱלוֹ בְעָלִי בְתִים אֲשִׁכּוּלוֹת שְׁבָה אֱלוֹ תַלְמִידֵי חֲכָמִים עֲלִין שְׁבָה אֱלוֹ עָמִי הָאֶרֶץ קְנוֹקְנוֹת שְׁבָה אֱלוֹ רִיקְנִים שְׁבִישְׂרָאֵל וְהֵינּוּ דִשְׁלַחוּ מֵתָם לִיבְעֵי רַחֲמִים אִיתְכַּלִּיא עַל עֲלִיא דֹאִילְמָלֹא עֲלִיא לֹא מִתְקִימִין אִיתְכַּלִּיא ⁷וְאִכְרָה לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי כֶסֶף א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק ⁸אין בירה אלא לשון מכירה שנאמר ⁣בְּקִבְרִי אֲשֶׁר בְּרִיתִי לִי בַחֲמֻשָּׁה עֶשְׂרִי זֶה ט"ו בָּנִים שָׁבוּ נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים כֶּסֶף אֱלוֹ צִדִּיקִים וְכֵן הוּא אֹמֶר ⁣צָרוּר הַכֶּסֶף לִקְחָ בְּיָדוֹ חֹמֶר שְׁעוּרִים וְלִתְךְ שְׁעוּרִים אֱלוֹ מ"ה צִדִּיקִים שֶׁהָעוֹלָם מִתְקַיֵּים בָּהֶם וְאִינִי יוֹדַע אִם שְׁלִשִׁים כָּאֵן וט"ו ⁣בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאִם שְׁלִשִׁים (אגאלתי הבשילו אשכולותיה ענבים הגיע זמנה של מצרים לשנות כום התרעלה והיינו דאמר רבא ⁣שְׁלֹשָׁה כּוֹסוֹת הָאֱמוּרו